

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 211/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 D 192/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. októbra 2014 prostredníctvom telefaxu doručená a 22. októbra 2014 doručením originálu doplnená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], advokáta so sídlom [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl.

48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej len „okresný súd“) v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 2 D 192/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa domáha ochrany svojho základného práva v dedičskej veci po poručiteľovi neb. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zomr. [REDAKOVANÉ] naposledy bytom [REDAKOVANÉ]. Namieta, že od začatia konania uplynuli viac ako tri roky a dosiaľ nebolo vydané meritórne rozhodnutie a konanie nebolo právoplatne skončené. Uvádza, že on ako účastník konania neprispel k prieťahom v konaní, jeho predĺženie „zavinil súdny komisár [REDAKOVANÉ] a súdna komisárka [REDAKOVANÉ] tým, že vo veci riadne nekonali /a stále nekonajú/ a Okresný súd Námestovo, ktorý ich nekonanie v tejto veci toleroval“.

Sťažovateľ podal sťažnosť na prieťahy predsedníčke okresného súdu, ktorá v odpovedi sp. zn. Spr. 4528/14 z 23. mája 2014 uviedla, že súdny komisár nekonal o veci priebežne a v období od 21. júna 2012 do vybavenia sťažnosti nebol vykonaný žiadny úkon smerujúci k jej vybaveniu. Vzhľadom na zistené prieťahy v konaní nariadila vo veci dohľad v pravidelných trojmesačných intervaloch.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 D 192/2011 porušené bolo.

Okresnému súdu Námestovo sa prikazuje, aby v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 2 D 192/2011 konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi... sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 4 000,- EUR, ktoré je Okresný súd Námestovo povinný zaplatiť sťažovateľovi... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa v sťažnosti jednoznačne nevyjadril k otázke svojho procesného postavenia v napadnutom konaní, uviedol len, že jeho správanie ako účastníka konania neprispelo k prieťahom. Predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr 4528/14 z 23. mája 2014 uviedla: „*Sťažnosť podávate ako veriteľ...*“

Podľa § 175b Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) účastníkmi konania sú tí, o ktorých sa možno dôvodne domnievať, že sú poručiteľovými dedičmi, a ak takých osôb niet, štát. Poručiteľov veriteľ je účastníkom konania v prípade § 175p, v prípade, keď sa vyporiadava jeho pohľadávka, a pri likvidácii dedičstva. V konaní podľa § 175h ods. 2 je účastníkom konania iba ten, kto sa postaral o pohreb.

Podľa § 175p ods. 1 OSP účastníci sa môžu dohodnúť o tom, že predĺžené dedičstvo sa prenechá veriteľom na úhradu dlhov. Táto dohoda podlieha schváleniu súdu, ktorý dohodu schváli, ak neodporuje zákonu; ak dohodu neschváli, pokračuje v konaní po právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 175p ods. 2 OSP ak sa po právoplatnom skončení konania objaví ďalší majetok, postupuje sa podľa odseku 1. Ak zostane majetkový prebytok, prejedná ho súd ako dedičstvo.

Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy a z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 2 D 192/2001, Dnot 94/2014 z 29. septembra 2014 vydaného notárkou [REDAKOVANÉ] ako súdnou komisárkou poverenou okresným súdom, ktoré si ústavný súd zabezpečil v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že v čase podania sťažnosti sťažovateľ nespĺňal podmienky ani jedného prípadu, kedy je veriteľ účastníkom dedičského konania podľa § 175b OSP.

Článok 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy poskytujú ochranu pred porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní pred súdom v zásade len jeho účastníkovi, pretože len vo vzťahu k nemu sa plní účel tohto základného práva, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (II. ÚS 10/01, I. ÚS 55/02). Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba len v záujme ochrany svojich základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda

namietať porušenie svojich základných práv alebo slobôd, pričom ak ide o vec, ktorá je spojená s konaním pred všeobecným súdom, to prichádza do úvahy v zásade len vtedy, ak je účastníkom súdneho konania, v ktorom namieta porušenie svojich základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 3/05, IV. ÚS 271/2014). Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

Okrem uvedeného je však potrebné doplniť, že aj v prípade, ak by sťažovateľ oprávnené namietať porušovanie svojho základného práva, a teda v čase podania sťažnosti bol účastníkom napadnutého konania, sťažnosť by musela byť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie bolo právoplatne skončené osvedčením o dedičstve z 29. septembra 2014, ktoré v ten deň aj nadobudlo právoplatnosť. Podľa osvedčenia dedičstvo nadobudla jediná dedička, dcéra poručiteľa, ktorá sa vzdala práva na podanie žiadosti o pokračovanie v konaní o dedičstve, a teda osvedčenie nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve.

Súčasťou judikatúry ústavného súdu je aj právny názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, IV. ÚS 102/05), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Napadnuté konanie bolo právoplatne skončené pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a teda sťažnosť by aj v prípade jej podania účastníkom konania bola zjavne neopodstatnená.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015